न्तरे देवी" देवीमा० "एतान् महाराज ! विशेषधर्म्मान्" शु०त० पुरा० । "एषा तेऽभिहिता सांख्ये" "एतत्ते सर्वमाख्यातम्" गीता । अनूक्तौ तु "द्वितीयाटौस्स्वेनः" पा० एनम् एनौ एनान् एनेन एनयोः । "एनोनिवृत्तेन्द्रियवृत्तिरेनम्" रघुः । "महाशनोमहापाप्मा विद्ध्येनमिह वैरिणम्" गीता क्लीवेऽपि अनूक्तौ एनादेशः । इदं कुलं शोभते एनत्पश्य । परिमाणे वतु आदन्तादेशश्च । एतावत् एतत्परिमाणे त्रि० "एतावानेव पुरुषोयज्जायात्मा प्रजेति ह" मनुः "किं वेतावन्मात्रमुपजानीत" शत०ब्रा० १,६,१,४ । "एतावदुक्त्वा विरते मृगेन्द्रे" रघुः "एतावता नन्वनुमेयशोभि" कुमा० स्त्रियां ङीप् । "एतावती महिना सं बभूव" ऋ० १०,१२५८ । एतदि दृश–क्विन् क्स टक् । आदन्तादेशः । एतादृश् एतादृक्ष एतादृश एतत्तुल्यदर्शने त्रि० तत्र क्विनन्तस्य झलि पदान्ते च कुः "एतादृक्कृशता कुतः" सा०द० । टगन्तस्य स्त्रियां ङीप् । "अस्थाने पततामतीव महतामेतादृशी स्याद्गतिः" उद्भटः । तस्येदमित्यर्थे छ । एतदीय एतत्सम्बन्धिनि त्रि० । एतदात्मकः मयट् एतन्मय एतदात्मके त्रि० । परिमाणे मात्रच् । एतन्मात्र एतत्परिमाणे त्रि० स्त्रियां ङीप् । दिग्देशकालवृत्तेस्तस्मात् प्रथमापञ्चमीसप्तम्यर्थे त्रल् तसिश्च । एतत्र एतस् प्रथमाद्यर्थयुक्तैतच्छब्दार्थदिगादौ अव्य० । अन्वादेशे "एतदोऽश् त्रतसोस्त्रतसौ चानुदात्तौ" पा० उक्तेः अशादेशे अत्र अतः इत्येवेति भेदः । [गतित्वात्तथा ।

एतन पु० आ+इण्-तन । निश्वासे हेमच० । निश्वासस्य सन्तत-

एतर्हि अव्य० इदम्+काले र्हिल् "एतैतो रथोः" पा० एतादेशः । अस्मिन् काले इत्यर्थे "अथ यो ऽयमेतर्ह्यग्निः स भीषा निलिल्ये" शत०ब्रा० १,२,३,१ । "एतर्हि खलु वा एतद्यज्ञमुखम्" तैत्ति० ।

एतश पु० इण्-तशन् । १ब्राह्मणे उज्ज्व० २अश्वे निरु० । "येन वृश्चादेतशो ब्रह्मणस्पतिः" ऋ० १०,५३,९ । "यत्रैतशोऽभिधीयसे" यजु० ४,३२ । "सजूः सूर एतशेन" १२,७४ । एतशेनाश्वेनेति" वेददी० "उभे चक्रं न वर्त्येतशस्" ऋ० ८,६,३८ ।

एतशस् त्रि० इण्–तसुन् । १ब्राह्मणे २अश्वे च ।

एदिधिषुःपति पु० इण्-विच् कर्म्म० पृषो० मध्ये सुट् । अपेदिधिषुंपतौ । "निर्ऋत्यै, परिविन्दानमारद्ध्या अदित्यै, एदिधिषुःपतिं निष्कृत्यै" यजु० ३०,९ । पुरुषमेधीयपशुदेवताभेदकीर्त्तने

एध वृद्धौ भ्वादि० आत्म० अक० सेट् । एधते ऐधिष्ट । एधाम्बभूव-आस-चक्रे । एधितव्यः एधनीयः एध्यः एधिता एधितः एधनम् एधः एधमानः एधित्वा समेध्य एधांसि । "हिरण्यभूमिसंप्राप्त्या पार्थिवो न तथैधते" मनुः । क्वचिदस्य आमभावः "यत्र मैथुनैरेधिरे प्रजाः" भाग० ३,२१,१ । आर्षत्वात् समाधेयः "तपसा महतैधित" भा० आ० ८८३ । "विवर्द्ध ज्वलना इवैधमानाः" ७१,५५ । "लोकयोरुभयोः शक्यं नित्यदा सुखमेधितुम्" रामा० । क्वचित् पर० । "न हि साहसकर्त्तारः सुखमेधन्ति भारत !" भा० व० २४५ अ० । णिचि एधयति-ते ऐदिधत् त । "किं त्वं मामजुगुप्सिष्ठानैदिधः स्वपराक्रमम्" भट्टिः । उपसर्गस्थावर्णात् वृद्धिरेव न पररूपं प्रैधते एङादित्वे एव तथा तेन मा प्रेदिधत् इत्यादौ न वृद्धिः ।

एध पु० इध्यतेऽग्निरनेन इन्ध–करणे घञ् नि० नलोपगुणौ । काष्ठे "एधान् हुताशनवतः स मुनिर्ययाचे" रघुः "एधोदकं मूलफलमन्नमभ्युदितं च यत्" मनुः । "यथैधः स्वसमुत्थेन वह्निना नाशमृच्छति" भा० व० ८४ अ० ।

एधतु पु० एध–कर्त्तरि चतु । १पुरुषे उज्ज्व० । २अग्नौ मे० ३वृद्धियुक्ते त्रि० शब्दर० भावे चतु । ४वृद्धौ स्त्री । "युवं हिष्मा पुरुभुजेममेधतुम्" ऋ० ८,८६,३, "एधतुं धनादिवृद्धिम्" भा० "ते हैतामेधतुमेधाञ्चक्रिरे" शत०ब्रा० ६,२,३, "एतामेधतुमृद्धिम्" भा०

एधस् न० इध्यतेऽग्निरनेन इन्ध–असि नि० नलोपगुणौ । काष्ठे "यथैधांसि समिद्धोऽग्निर्भस्मसात् कुरुतेऽर्ज्जुन ।" गीता । "अनलायागुरुचन्दनैधसे" रघुः । "फलैधः कुसुमस्तेयमधैर्य्यञ्च मलावहम्" "यथैधस्तेजसा वह्निः" मनुः ।

एधा स्त्री एध–भावे अ । समृद्धौ अमरः

एधित त्रि० एध–कर्त्तरि क्त । १वृद्धे णिच्–कर्म्मणि क्त । २वर्द्धिते त्रि० । "मधुसमृद्धिसमेधितमेधया" माघः ।

एनस् न० एति गच्छति प्रायश्चित्तेन क्षमापणेन वा आगसि अर्थे इण–असुन् नुट् च । १अपराधे । ईश्वराज्ञालङ्घनरूपनिषिद्धाचरणापराधजन्यत्वात् २पापे च । "एनोनिवृत्तेन्द्रियवृत्तिरेनम्" । "अकामोपनतेनेव साधोर्हृदयमेनसा" । "एनसां स्थूलसूक्ष्माणां चिकीर्षन्नपनोदनम्" मनुः । पापभेदाश्च प्रा० वि० दर्शिताः यथा "अथ पापोद्देशः । तत्र विष्णुः "अथ पुरुषस्य कामक्रोधलोभाख्यं रिपुत्रयं सुघोरं भवति परिग्रहप्रसङ्गाद्विशेषेण गृहाश्रमिणस्तेनायमाक्रान्तोऽतिपातक